

**Mál nr. 227/2022**

**Nafn málskotsaðila (M)**

**Nafn varnaraðila (V1) og (V2).**

**Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.**

**Skráningarnúmer ökutækja: A og B**

### **Framúrakstur. Sakarskipting.**

**Gögn.**

1. Málskot móttakið 25. júlí 2022 ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V1 dags. 19. ágúst 2022 ásamt fylgiskjöllum.
3. Bréf V2 dags. 23. ágúst 2022 ásamt fylgiskjöllum.

**Málsatvik.**

Hinn 28. júní 2022 varð árekstur milli bifreiðanna A og B, sem M ók umrætt sinn. Samkvæmt fyrirbyggjandi leiðréttri skýrslu Aðstoðar & öryggis, sem var kallað á vettvang, varð áreksturinn við gatnamót Langavatnsvegur og Hólmsheiðarvegur en báðum bifreiðum var ekið austur þann síðarnefnda. Er haft eftir ökumanni A að hún hafi ekið bifreiðinni hægt og verið að beygja til vinstri inn á Langavatnsveg þegar B hafi verið ekið vinstra megin fram úr A og í veg fyrir hana. Hafi A gefið stefnumerki til marks um þá fyrirætlan sína að beygja til vinstri. Haft er eftir M að hann hafi ekið fram úr A, en önnur bifreið hafi einnig gert það skömmu áður. Ökumaður A hafi ekið hægt og ekki gefið stefnumerki til marks um að hún hygðist beygja á gatnamótunum en raunar hafi M ekki séð gatnamótin. Í sama mund og M hafi ekið af stað til að taka fram úr A hafi A verið ekið af stað til vinstri og á hægri hlið B. M hafi reynt að sveigja frá en það hafi ekki tekist að fullu.

Ágreiningi um sakarskiptingu var vísað til Tjónanefndar vátryggingafélaganna sem komst að þeirri niðurstöðu að vegna framúraksturs á vegamótum yrði öll sök lögð á B. M fellir sig ekki við þau málalok og telur að A beri sök á árekstrinum, enda hafi ökumaður hennar tekið beygju úr vegkanti án nægilegrar aðgæslu. A hafi ekki gefið stefnumerki og ekki hafi mátt ráða af aksturslagi hennar, þar sem henni hafi verið ekið afar hægt í hægri vegkanti, að ökumaður hennar hygði á vinstri beygju.

Í bréfi V1, sem var vátryggjandi A á tjónsdegi, til nefndarinnar er lýst þeirri afstöðu að B beri alla sök á árekstri aðila. Um vegamót hafi verið að ræða, samkvæmt 37. tl. 1. mgr. 3. gr. umferðarlaga nr. 77/2019 og framúrakstur á vegamótum eða rétt áður en komið er að þeim sé með öllu óheimill, sbr. 1. mgr. 25. gr. sömu laga. Þá hafi ökumaður B ekki gætt að áskilnaði 23. gr. umferðarlaga um aðgæslu við framúrakstur. Af atvikum öllum verði þá ekki annað séð en að ökumaður A hafi hagað akstri sínum að öllu leyti til samræmis við ákvæði umferðarlaga. Þannig megi ráða af gögnum málsins að A hafi verið ekið að miðlinu til undirbúnings vinstri beygju og eins segist ökumaður A hafa gefið stefnumerki til marks um beygjuna. Hafi A þá ekki mátt vænta framúraksturs á umræddum stað.

Í bréfi V2, sem var vátryggjandi B á tjónsdegi, til nefndarinnar kemur fram að félagið sé ósammála því mati Tjónanefndar vátryggingafélaganna að um gatnamót sé að ræða, heldur hafi A hugst beygja inn á einbreiðan vegslóða. Sé því rétt að A beri 2/3 hluta sakar þar sem ökumanni hennar hafi borið að gæta að umferð fyrir aftan sig en að B beri 1/3 hluta sakar fyrir ógætni við framúrakstur.

Meðal gagna fyrir nefndinni eru þá frekari athugasemdir ökumanns A þar sem áréttað er að hún hafi fullvissað sig um að óhætt væri að beygja inn á afleggjarann og gefið stefnumerki um þá fyrirætlan sína. Þá hafi hún þegar hafið beygjuna þegar B hafi skyndilega og óvarlega ekið fram úr og í veg fyrir hana í miðri beygju.

**Álit.**

Samkvæmt 37. tl. 1. mgr. 3. gr. umferðarlaga eru vegamót þar sem vegir mætast eða skerast eða vegur greinist. Langavatnsvegur mun vera tvíbreiður malarvegur og af fyrirbyggjandi kortum og ljósmyndum má ráða að hann og Hólmsheiðarvegur mætist við árekstrarstað. Er afstaða nefndarinnar á grundvelli framanritaðs því sú að um vegamót sé að ræða. Samkvæmt 1. mgr. 25. gr. umferðarlaga er óheimilt að aka fram úr öðru ökutæki rétt áður en komið er að vegamótum eða á þeim. Verður þá ekki séð að framúrakstur B umrætt sinn hafi verið heimill á grundvelli 2. mgr. sama ákvæðis. Með því að taka fram úr A með þeim hætti sem hann gerði á vegamótum telst M því bera meginsök á árekstri aðila.

Hvað varðar hugsanlega sök A ber að líta til 19. gr. umferðarlaga. Segir þar í 1. mgr. að ökumaður vélknúins ökutækis sem ætlar að beygja á vegamótum skuli ganga úr skugga um að það sé unnt án hættu eða óþarfa óþæginda fyrir aðra og að sérstaklega skuli gæta að m.a. umferð sem á móti og eftir kemur og gefa stefnumerki til samræmis við fyrirhugaða akstursstefnu. Þá segir í 2. mgr. að við vinstri beygju skuli aka sem næst miðlínu akbrautar. Aðila greinir á um hvort A hafi gefið stefnuljós í aðdraganda beygjunnar og hver staðsetning hennar á veginum hafi verið, en um hvorugt þeirra atriða verður ráðið með vissu af gögnum málsins. Þá virðist einnig sem A hafi ekki gætt nægilega að umferð sem á eftir kom í aðdraganda beygjunnar. Verður því að telja að A hafi ekki gætt fyllilega að fyrrgreindum áskilnaði. Ber hún því jafnframt nokkra sök á árekstrinum.

**Niðurstaða.**

Ökumaður A ber 1/4 hluta sakar og ökumaður ber 3/4 hluta sakar.

Reykjavík, 4. október 2022.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Anna Dögg Hermannsdóttir